

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—Mira: una altra querellada!

Tapes Esquella 1935

**Relligat i Tapes
Daurades
Pesseïes 8'50**

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE COMIC

(PALAU DE LA REVISTA)

Companyia de Josep L. Campua i Josep Santpere

¡EXIT! ¡EXIT!

Mujeres de fuego

PER TOTA LA COMPANYIA

GRANS LIQUIDACIONS I REBAIXES DE PREUS

Casa BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA

Amb ocasió de formidables compres amb baixes de preus, li permeten oferir-vos aquesta temporada grans avantatjes amb TRAJOS I ABRICS.

Els nostres aparadors són els més grans i més ben presentats de tot Barcelona d'indumentària masculina, i vos donaran reflexe exacte de la moda per escollir la elegància que més vos convingui.

Amb la CASA BASTIDA no hi poden res els seus competidors. Es la única casa que cada any veu augmentada la seva clientela i la xifra de negoci des de la seva fundació, gràcies a adoptar els gustos més moderns als sorprenents preus següents:

- 100.000 Trajos de 20 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 70 pessetes
- 100.000 Abrics de 25 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 75 »
- 100.000 Pantalons de 5 a 10 ptes. i classe més superior de 12 a 20 »
- 100.000 Impermeables Plumes, Trinxeres i Xecos des de 15 pessetes

SECCIO A MIDA

Tenim una secció que ens permet en cas de qualsevol compromís que necessiteu un trajo de carrer, dol o etiqueta escolliu-lo al matí, el podreu tenir llest a la tarda.

Trajos i Abrics a la mida des de 60 ptes. i amb classe superior des de 85 ptes. - Trajos etiqueta a mida, Fraks, Xaqués i Smokings desde 100 pessetes. - Trajos i Abrics de nen a mida, totes formes des de 30 pessetes

I Osequiem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Veïstia d'Estalvi i altres presents a proporció amb l'import de la compra

SECCIO DE CAMISERIA I GENERES DE PUNT

- 100.000 Camises confeccionades a 4, 5, 6, 7 i 8 ptes. molt superiors. - 100.000 Pijàmes confeccionats des de 6 ptes. i Bates des de 15 pessetes.
- 100.000 Mitjons fantasia i camisetes des de 1pta.

NOTA: Els que de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa poden escriure i adjuntant 0'50 ptes. en segells, rebran figurins, mostres a un sistema especial per a prendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA -
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

Han passat els Reis

Per sort nostra, només n'han passats tres. Eren molts, els individus que esperaven el quart. Aquell rei fastigos del nas sonor. Aquell esqueix de bacallà borbó que va col·laborar a la decadència d'Espanya. El Borbó fatídic dels Martínez Anido, Primo de Rivera, Arlegui, lligat en maridatge estúpid amb aquella bona senyora que en el seu viatge a Barcelona va dir que la gàbia era molt bonica, però els aucells molts antipàtics.

Contra el que esperen les dretes de Catalunya i d'Espanya entera, el quart rei no ha vingut, i el *tuti* que es prometien, ha fet figa altra vegada. Respirem! I respirem a ple plumó, a despit de les llàgrimes de condol del senyor Cambó, d'en Sala, d'en Vidal i Ribas, de Donya Urraca i de Lamamié.

Si els reis de somni, el ros, el blanc i el negre, porten joquines als infants, el quart rei els hauria portat llàgrimes. Respirem novament, encara que s'ofenguin els altres, els qui glatien pel *tuti* que, sortosament els ha fallat.

El Nadal ha estat trist

Sí, força trist. No ha tingut l'alegria expansiva d'altres anys. Per damunt l'ambient festiu, de color pairal de la diada, fluctuava un símbol negre no gens difícil d'analitzar per al qui coneix el poble català.

Les presons estan plenes d'éssers que l'urpa de les dretes ha robat a les famílies treballadores. Aquells que no van cometre altre delictes que pensar amb veu alta, ploren darrera reixes, en dies com el de Nadal. No ploren per penediment del fet ni per inspirar pietat a ningú, sinó perquè veuen la inutilitat del seu esforç en pro d'un alliberament que no arriba mai.

Per això, l'alegria dels barcelonins, el dia de Nadal, va ésser en-

terbolida per als uns i nul·la per complet per als altres.

Només vaig veure un pobre embriac, amb el gec sota el braç i la faixa caiguda entre cames; aquell sí, que estava content. Anava cridant amb persistència de papagall *Jefe! Jefe! Jefe!*, de la mateixa faiso que els esclaus de la república de Libèria, al cap de dos mesos de llibertat, no s'hi avenien i cridaven *Amo! Amo! Amo!* enyorant els cops de corretja a les espatlles.

La llibertat de premsa

Continua essent relativa, malgrat les promeses optimistes. Els diaris parlen d'Abissínia, de Nordamèrica, d'Anglaterra, d'Itàlia i de França. D'Espanya ben poc se'n parla.

Els partits es preparen per a la lluita electoral, la qual, segons diuen, s'apropa. I recalquem segons diuen, perquè nosaltres quan la veurem, la donarem per certa.

Si poguessim parlar clar, ho fariem de faiso que algú es taparia les orelles. Però ¿què hi farem? Pobres, val més que no ens deixi dir res, car qui calla, pensa, i qui pensa, analitza.

—I tingui-ho present; quan els egipcis estem cremats, no hi ha ningú que ens faci abaixar els fums

El míting espectacular

Ha estat una paròdia d'aquelles del Mestalla. Tots sabíem el que havia de dir el senyor Gil.

Aquest home, que ni és prou valent per a imposar la dictadura que els seus voldrien, ni té suficient talent per a plegar, amb gest estudiat que li estalviï la fugida, que, com al seu atlàtere Lerroux, li espera.

Als pocs dies d'haver pujat Mussolini, encara calenta la sang de Mateotti, una senyora de nacionalitat anglesa, que per cert no era jove, li va engegar un tret que, per desgràcia li va tocar el nas.

En Gil hi deu pensar segurament. A Espanya de velles n'hi ha moltes, però en particular s'ha de guardar d'aquests escamots de velles catequistes, que si no els dona Alfons XIII i Cardenal Segura, són capaces de foradar-li els intestins de trasantó.

Ratlla i suma

Els reis no ens han portat res de bo. Tampoc no ho esperàvem. Ja ni hem posat les sabates al balcó, per temença que algun obrer mort de fam ens les prenguéss. Malgrat d'haver-ho fet així, no sabem quin dels tres reis (encara que sospitem del negre) ens ha omplert la casa de carbó. El carbó negre de la mordaça que ens ofega; la negror dels horitzons que s'esguarden; el car·ó de l'analfabetisme que s'estendria per Espanya, si les esquerres no governen aviat; la negror de les presons, de la misèria, dels mals governs, de les persecucions, de les vergonyoses conxorxes ministerials. El carbó s'elimina només amb la flama, amb aquella flamarada que un jorn o altre il·luminarà la nostre terra, al calor de la qual cantarem un himne patri amb l'esguard fit enlaire a les altures diàfanes i transparents.

Diu el «Ciero»

Los organizadores de un mitin que se celebró más tarde, trataron de borrar unos letreros que en las paredes habían puesto los partidarios de «Falange Española», cuando observaron que contra los citados organizadores se hacían algunos disparos.

Nosaltres suposem que els qui varen fer els disparos eren camises brutes.

Però ens fa estrany que encara estiguem sota l'imperi de la *Parabellum*. ¿No havíem quedat que això era patrimoni de la F. A. I.?

Ja no hi ha atracaments !!

Això, ho deiem fa tres anys. Ara, pel que es veu, tornen a renéixer el mateix a Barcelona que Madrid.

No cal negar que prosperem, tal com ens havia predit el senyor Lerroux, en el seu discurs ex-presidencial.

«Atracum Company»

La oficina *Atracum Company* es-

tablerta al carrer de Gíriti, 305, ens assabenta que rebrà els seus associats, tots els dies no laborables de 6 a 7.

La reunió general, per tal de tractar sobre la cursa ascendent de l'entitat, tindrà lloc en plena plaça de Catalunya el dia 19.

L'illa dels tristos records

Així s'anomena, com el lector sap, l'illa Corcyrà, a Grècia.

Però nosaltres en tenim un altre d'illa dels records: la de Menorca i la de Sant Ferran. Que ho preguntem a Lerroux.

Anem pasturant

L'altre dia preguntàrem a un regidor de l'Ajuntament actual, que, com tots sabem, ostenta les inicials de R. O. quelcom referent a les activitats del Consistori.

—Anem pasturant —va respondre.

A la qual cosa va replicar l'interpelant:

—Feu bé, afanyeu-vos que ja us segueu l'herba.

Tranquil·litat absoluta

Segons la premsa diària, durant la setmana passada només hi hagué vint-i-dos robatoris en tota la ciutat. I la policia, bé, gràcies a Déu!

Els autors sortiren a saludar al final de l'obra.

Ja torna?

Diuen que Emiliano Iglésies retornarà de Mèxic.

No ho creiem. Precisament ara que a Mèxic la situació s'embolica? Que poc coneixeu el *Milaniu*...

Bon viatge

El senyor Bàrguenas se'n va. La seva gestió no ha estat tan fructífera com desitjàvem. Però en servarem un record agradós per les paraules que va emetre en ocasió de la visita que li van fer les dames *Moralitat en Comandita* en demanar-li la persecució de les dones de la vida.

Diuen que se'n va a Segorbe. Bon viatge!

«El Noti»

Publica unes manifestacions del senyor Duelo, el flamant delegat especial dels serveis d'O. P.; però observem, francament atorats per l'anomalia del cas, que les tals manifestacions han estat queixalades per la senyoreta censura. Ni a ell, no el deixen tranquil.

Allà a l'Àfrica...

El Negus sembla que apreta. Els italians, per la seva part, no afluixen.

Darrerament, el procediment feixista de bombardejar ambulàncies s'ha posat en pràctica amb èxit sorollós.

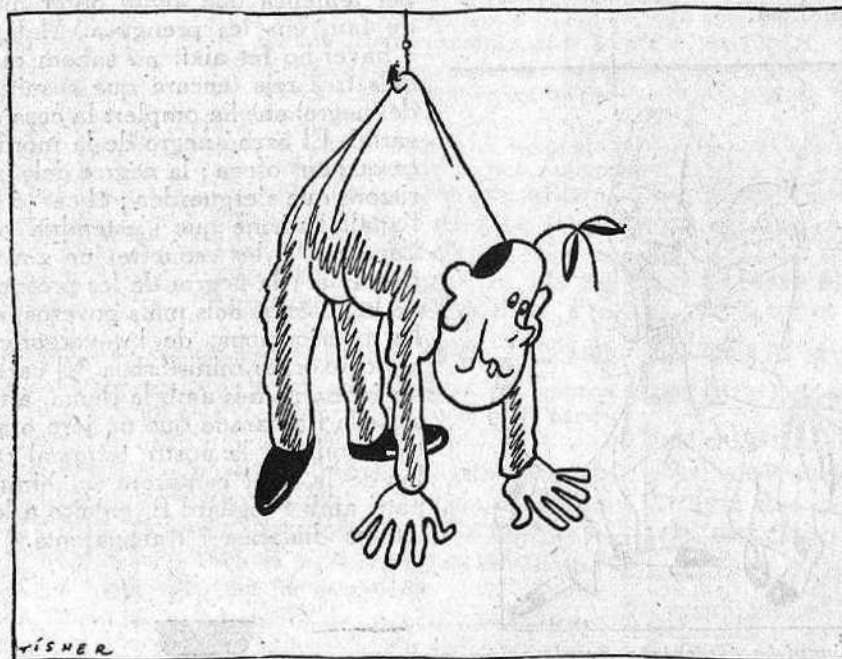
La impressió que traspuen les notes oficials d'abdós bàndols, és que, allà, no hi ha Crist que s'entengui.

Si fa no fa com ací.

Regals dels reis d'enguany

Jefe! Jefe! Jefe! Todo para el jefe!

Carbó! Carbó! Carbó!

—El miting, rai... El que em dol és ésser jo, el suspès!

Una petita planxa de Teddy

El clown Teddy que actua a l'Olimpia i que, com sap el lector, es qualifica de clown musical, l'altre dia, en plena actuació, va dedicar al tenor còmic Antoni Palàcios, que hi era present, una de les seves actuacions musicals.

Però es va donar la rara coincidència que al costat de Palàcios seia el mestre Enric Morera.

No cal afegir-hi res...

Obres públiques... «veremus»

L'avió que fa el trajecte Madrid-Barcelona i retorn, va d'una ciutat a l'altra en dues hores i tres quarts.

Per contra, l'autocar que porta, a ciutat, els passatgers de l'avió, de l'aeròdrom al Passeig de Gràcia, triga hora i mitja.

D'això se'n diu obres públiques... i la resta són falòrnies.

Exercicis espirituals

Fa uns dies que han recomençat els exercicis espirituals. Ara com-

prenem allò que en Pich i Pon anava a prendre les aigües.

El suposem en una cel·la del convent de Sant Domènec a Manresa, llegint la col·lecció de *Renovación*.

A la cel·la contigua hi ha en Màrius, *el defensor de l'Straperlo*.

El senyor Gratacels

El senyor Cambó, en un discurs que ha pronunciat a Badalona, ha dit que l'única manera de combatre la revolució era construir...

Si el senyor Cambó fes construir unes quantes cases per a obrers, potser ens el creuríem, però, mentrestant, ja pot anar a... Manacor.

Un desmai

A propòsit de l'acte de la Lliga a Badalona. Segons la premsa, un concurrent es va desmaiar.

A ben segur que era un obrer...

I en Cambó tossut amb les construccions.

Un vagó d'armes

Les autoritats franceses comuniquen que varen arribar a Toulouse dos vagons d'armes procedents del Parc d'artilleria de Clermond Ferrand. Un dels vagons va desaparèixer i, per fi, va ésser trobat en formació d'un comboi que anava a Cervere...

Puntualitzem: Cervere és al costat de Port-Bou. Potser dintre de pocs dies sabrem on anaven les armes. O millor dit, on venien...

El senyor Gil, altre cop

Un discurs del senyor Gil, j. j. j. ha estat tallat perquè contenia conceptes ofensius per al president de la República.

¿Es que la C. E. D. A., per ventura, té res a veure amb la República?

**AQUEST NUMERO JA NO HA
PASSAT PER LA CENSURA!**

**La Redacció de L'ESQUELLA DE
LA TORRATXA es complau en co-
municar-ho als seus lectors, i els
promet que d'ara endavant, dirà
les coses més clarament.**

**VISCA LA LLIBERTAT
D'IMPRESSA!**

—Ja m'ho pensava que d'aquelles barraques no en podia sortir sinó bunyols

GLOSSARI

Ni pau en la terra ni gloria en les altures

Seguint el meu costum de tafanejar en la paperassa estesa als volts dels quioscs, com si fos roba de la bugada posada al terrat a assecar, em vaig fixar, l'altre dia, en una plana al·legòrica, a tot color, d'una popular publicació italiana. El dibuix venia a ésser una cosa així: en primer terme una urna en forma de sopera amb un cap de be o de moltó a cada extrem, a tall de nansa, i al bell mig una àliga amb un brot al bec, no sé si de menta, olivera o marduix, per l'estil de les fulletes d'àpit o de julivert que hom veu a la boca de certs peixos i porcellets exhibits a l'aparador de les cases de menjar. Unes mans femenines aboquen a la sopera, en funcions de guardiola o d'urna votiva, monedes, anells i braçalets.

¿Es or tot el que lluu? Jo no ho juraria pas, car posseeixo una moneda de vint lires —que poso a la disposició de la primera sopera al·legòrica que se'm presenti—, en la qual destaca una inscripció que deixa gairebé petita la de: «Después de Dios, la casa de Quirós». Veieu, sinó: «Meglio vivere un giorno da leone, che cento anni da pecora», lema que, en català, vol dir: «Val més viure un dia de lleó que cent anys d'ovella». El més curiós és

que la moneda del cas no és d'or, ni de platí, ni tan sols de plata. Tirant llarg, està formada només que d'una lliga d'antimoni, níquel i alumini o de qualsevol altre preciositat per l'estil.

Després de tot, ¿per a qui va el pollastre? Hom tracta de donar pa als famolencs, treball als sense feina, empara als abandonats, o bé de fornir elements en un país atacat injustament per un enemic superior? Res d'això. El brou de la sopera simbòlica serveix per alimentar de bombes i de metralla els aligots que llancen la mort i la desolació des d'una alçària prou prudent i discreta per a evitar els contraatacs dels ofesos.

—Té! La guia també fa trenta anys de catalanisme!

Hospitals, poblacions pacífiques, elements civils, dones, vells i criatures, són les víctimes escollides per a rebre la pluja civilitzadora.

I això passava pels volts de Nadal, en aquesta diada tan cristiana en què hom evoca, a la vora de les llars, el naixement de Jesús, el salvador dels homes, mentre els àngels volen per l'espai fent ressonar las veus inefables de «Glòria a Déu en les altures i pau en la terra als homes de bona voluntat».

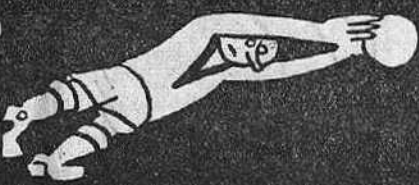
¿Què deïu dir a tot això, el Sant Pare, vicari de Jesucrist, des del seu palau del Vaticà? ¿Quins anatemes llençaria, si una colla d'endimoniats li bombardegés la seva Cort faraònica?

El que els cristians de professió i d'afició puguin dir restarà segurament inèdit o seria de molt mal escoltar. En canvi, és indubtable que les víctimes indefenses immolades innocentment en ares a una civilització deïcida i homicida, hauran pogut exclamar que, en el Nadal d'enguany, no hi hagut pau ni en la terra ni glòria en les altures, gràcies a aquests angelets de Déu que, com escriví el nostre immortal Guimerà, tenen:

«l'odi unit al pendó; l'anyell al ti-
[gre:
el punyal i la creu tot d'una peça».

PANICAL

Esports

Cronòmetre

¿I ara, què?

Ningú no hauria dit que el Barcelona, que acorralava un Atlètic, de Bilbao, que es defensava amb coratge heroica, fos el mateix que davant del Madrid fou batut d'una manera absoluta i com acceptant amb conformitat el paper de víctima impotent, per aguantar la superioritat de l'adversari; ningú no hauria dit que aquella gernació, que s'apilota a les graderies de les Corts encoratjant amb ovacions els jugadors blau-grana, fos la mateixa multitud que, el dia del Madrid, va prendre una actitud protestatària implacable.

El camp de les Corts era un mateix quadre, però pintat amb diferents colors. Fins els homes que davant el Madrid ens van produir una feble impressió d'incapacitat física, eren més atletes que els braus jugadors de Bascònia, i semblava talment que els de Bilbao fossin els del Barcelona, i els blau-grana els de l'Atlètic amb un senzill canvi d'indumentària.

¿Qui ha fet el miracle? Els eters crítics i fins algun savi de migrada lògica, encara que vulgui presumir de capacitat tècnica, diran que la tornada de Fernández a la davantera té el secret de la reacció del Barcelona, i que l'entrenador va cometre el més gran dels errors en retirar-lo de l'equip, perquè, sense Fernández, el Barcelona no juga prou bé, puix que manca «cervell» a la davantera.

Anem a exposar el nostre parer, que mai no el guia cap mena d'encegament fanàtic, ni, molt menys encara, una estúpida inclinació per als fenomenismes.

L'equip del Barcelona va perdre davant del Madrid, perquè els seus homes van arribar a perdre la serenitat i fins el domini de la pilota, quan confiaven vèncer fàcilment l'equip madrileny que, havia perdut a «Chamartín», sorollosament batut pel Racing; ara, en canvi, el Barcelona, amb Fernández o sense Fernández, ha guanyat l'Atlètic, perquè ha sortit al camp disposat a guanyar, i perquè l'Atlètic ha estat un rival bon xic més feble del que ho fou el Madrid, puix que li mancaven

dos jugadors dels que normalment juguen a l'equip, i un altre contusionat, es retirà del camp, la qual cosa motivà que el team quedés només amb deu jugadors.

Això no vol dir que, per la manca d'un home, l'Atlètic perdés l'encontre; l'hauria perdut exactament igual davant la tarda d'encerts del Barcelona, però la victòria hauria estat més difícil del que fou.

Potser hauriem de cercar el triomf del Barcelona i la desfeta davant del Madrid, en cert punt neuràlgic; a la línia mitgera del team blau-grana.

¿Com s'explica que el Barcelona, l'equip que abans tenia la tradició d'emprar joc de filigrana, tingui més facilitat per a vèncer, avui, equips durs i d'empenta, com l'Atlètic de Bilbao i l'Oviedo, i que, en canvi, sigui batut pel joc de filigrana que el Madrid fa i ha fet sempre?

La línia de mitjos del Barcelona és, avui, una de les més fermes i dures d'Espanya. Juga fort, sap aguantar i tallar el joc amb jugades de contundència.

Cap equip basc no la podria guanyar en valentia. Els equips que juguen fort són els qui més fàcilment són batuts pel Barcelona, perquè els mitjos del Barcelona necessiten joc dur, per aturar-lo i emprar, també, la decisió i la fermesa. Així fou possible que veiéssim la davantera de l'Oviedo anul·lada, a les Corts; la de l'Ossassuna dominada al seu propi domicili; i la de l'Atlètic de Bilbao, batuda també i quasi bé invisible a les Corts.

No ens sorprendria pas gens ni mica que el Barcelona, al camp del Betis, aconseguís diumenge un empat o una victòria per la mínima diferència.

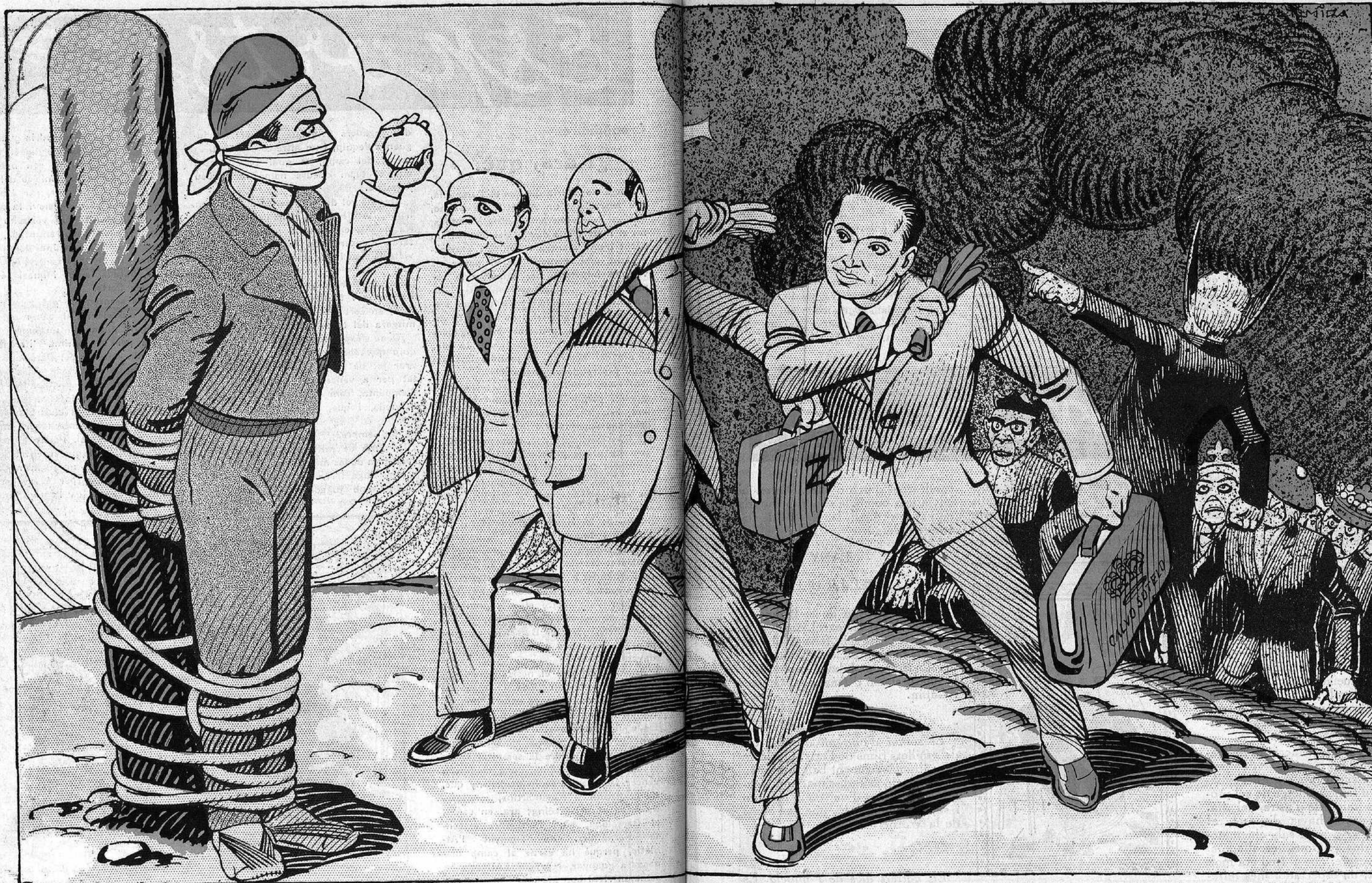
La línia mitgera del Barcelona (jugui Argemí o Bardina a la dreta) és una línia de campionat que, per poc que els davanteres aprofitin la seva tasca, ha de donar molts èxits al club blau-grana.

¿Influències de l'entrenador? Ens atreviríem a dir que sí. Potser el secret el trobaríem més ací, que en el fet de posar o treure de l'equip un jugador. Cal que els grans equips, per ésser perfectes, siguin un suport de l'equip tant amb

A CAN GUELL

—¿On són els confessionaris?

L'OFENSIVA MONARQUISTA.—Així sou, de valents!

un suplent, com amb l'equip complet, i el del Barcelona es troba en camí d'ésser un equip complet, sempre que els seus homes surtin al camp disposats a donar tot l'esforç que els permeti les seves facultats físiques.

AQUELL

Altaveu indiscret

Pronòstic de futbol

Continuen les variacions. Nosaltres pronostiquem, però els resultats ens fan quedar malament. Tenim, però, perseverància per aguantar i mantenir-nos fermes en la difícil tasca d'endevinaires. Vam endevinar que el Barcelona faria dos gols a l'Athlètic, de Bilbao, i que el guanyaria; que l'Oviedo en faria més de tres a l'Athlètic, de Madrid, i que el Madrid pelaria l'Ossassuna. Ara cal anar a la jornada propera que és la penúltima de la primera volta.

Partits per a diumenge:

Espanyol - Sevilla, 3 a 1.
Betis - Barcelona (Empat).
Oviedo - Ossassuna, 5 a 2.
Athlètic Bilbao - Madrid, 2 a 1.
Hèrcules - Ràcing, 3 a 1.
Athlètic Madrid - València, 2 a 0.

El diumenge darrer fou de grans esdeveniments esportius; es va córrer el campionat d'Espanya ciclopedestre i la Jean Bouin, prova tradicional d'atletisme que tanta empena ha donat sempre a les manifestacions nacionals.

La primera d'aquestes proves, que va acabar a Montjuïc, fou un èxit de competència dels corredors, i acabà amb el triomf de Salaric, un corredor que va palesar unes condicions excepcionals per aquesta mena de curses mixtes.

L'altra prova, la Jean Bouin, que acabava com sempre a l'Arc del Triomf, la va guanyar l'aragonès Alexandre Pérez, el qual, ja l'any passat, aconseguí ésser-ne guanyador.

L'èxit de Pérez, d'enguany, ha estat quelcom notable, puix que ha batut tots els rècords de la prova, amb un temps magnífic que val la pena de registrar com un esdeveniment.

Ja s'ha dit de Pérez que és un corredor de perfectíssimes condicions físiques, i que, avui per avui, és un dels millors homes que calen sabatilles.

El diumenge fou una jornada completa per a les manifestacions netament esportives.

S'està enllestint l'homenatge a Pep Samitier, i sembla que el partit haurà d'ésser un esdeveniment esportiu d'empena.

Pel que Samitier fou en el futbol català, cal que en aquest encontre de comiat que vol fer a Catalunya, encara que els destins el vagin allunyar de camps catalans i que avui sigui més de fera que de casa nostra, sigui un èxit d'assistència. Samitier s'ho mereix.

L'HIVERN AL CINEMA

Es necessari, incontestablement, que l'espectador pugui tenir tota mena de comoditats en la sala on passarà diverses hores.

Els empresaris han resolt, ja, el problema de la calor estival, gràcies a la instal·lació de ventiladors.

Però caldria, ara, resoldre el problema del fred, col·locant radiadors de calefacció. Però efectius, d'aquells que escalfen. Perquè si bé en una sala plena els mateixos espectadors constitueixen un mitjà de calefacció natural, animal i econòmic, és generalment insuficient. La temperatura de certes sales segueix essent glacial.

Aleshores, la calefacció és obligada. Però cal no fer com cert empresari d'una ciutat propera i llegendària pel seu famós rellotge de sol protegit dels raigs de l'astre del dia. Aquest senyor havia disposat, al fons de la seva gran sala cinematogràfica, dos enormes escalfadors. Però un vespre, que el fred era molt persistent, un espectador més refredat que els altres canvià de lloc

apropant-se més a l'aparell de calefacció. Malgrat això, l'home sentia fred, encara. Va voler comprovar si, realment, les estufes desprenien calor i obrí la portella de vidre in-

candescent d'una d'elles. Dintre, hi havia una bombeta elèctrica folrada de paper vermell. La il·luminació de foc era completa!

TANY ZERGA

LES PEL·LICULES

Variété. El film de la Ufilms, a pesar de les seves excel·lents qualitats no aconsegueix fer-nos oblidar la primera realització del mateix tema. La trama molt bona i apreciable la interpretació d'Anabella, Gravey i Gabin.

El somni d'una nit d'estiu. Un dels millors films de l'any. Quelcom gran i fantàsticament bell, amb una interpretació curadíssima, una realització perfecte d'un somni de gran i superb cinema. És una pel·lícula de la Warner.

Els darrers dies de Pompeia. És un retorn a les grans mises en scène

Cornut i pagar el beure.

a les quals ens han habituat els americans. Hi ha moviment, gran teatre cinematografiat, i els actors juguen honorablement llurs papers. Es un film *Ràdio*.

La simpàtica orfeneta. La precoç artista Shirley Temple ha conquerit el públic amb les seves darreres produccions. Posseix el «sentit del cinema», com el tenen els grans intèrprets. En ella tot és gràcia, simpatia i bellesa. Un èxit de la Fox-film.

Ana Karenina. Amb Greta Garbo. Hom no sap si admira l'obra per la intèrpret o bé la intèrpret per l'obra. Si Tolstoi és immortal, Greta és bella. I ho és, també, el film de la Metro Goldwyn Mayer.

La Verbena de la Paloma. Considerable, l'esforç de Benito Perojo i el de Cifesa, marca productora.

El campió ciclista. Esport i rialles, servides per Joe Brown. Warner Bros.

Charlie Chan a Xang-hai. Misteri, crim, emoció dels films policíacs, coses en les quals s'ha especialitzat Warner Oland. Es un film de la Fox.

La Pimpinela escarlata. Els anglesos van darrera els americans en les grans «machines». Aquest film històric ho testimonia. Leslie Howard i Merle Oberon hi fan uns magnífics papers.

¿Després de París, Egipte, Xang-hai, no veurem Charlie Chan a Barcelona?

Fins que acabi la volta al món.

Hi ha qui diu que la idea de projectar a l'hivern «El somni d'una nit d'estiu» és tota una senyora idea.

Marlene Dietrich té por dels kid-nipper. No per ella, sinó per la seva filla.

«Els darrers dies de Pompeia» semblen una profecia: S'han dissolt les Corts!

Desemmascarant un cínic

Amb aquest títol, la setmana passada, publicàvem un article en el qual explicàvem les gràcies d'un tal senyor Joan Fernández, «factòtum» del Teatre Amateur a casa nostra. El nostre article ha tingut la virtut d'armar una gran maror, que s'ha traduït en un autèntic corrent d'adhesió.

Una prova del que diem és una atenta carta que ens ha adreçat el senyor Lluís Maria Bransuela, i que publiquem a continuació:

«Senyor Director de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA,

Ciutat.

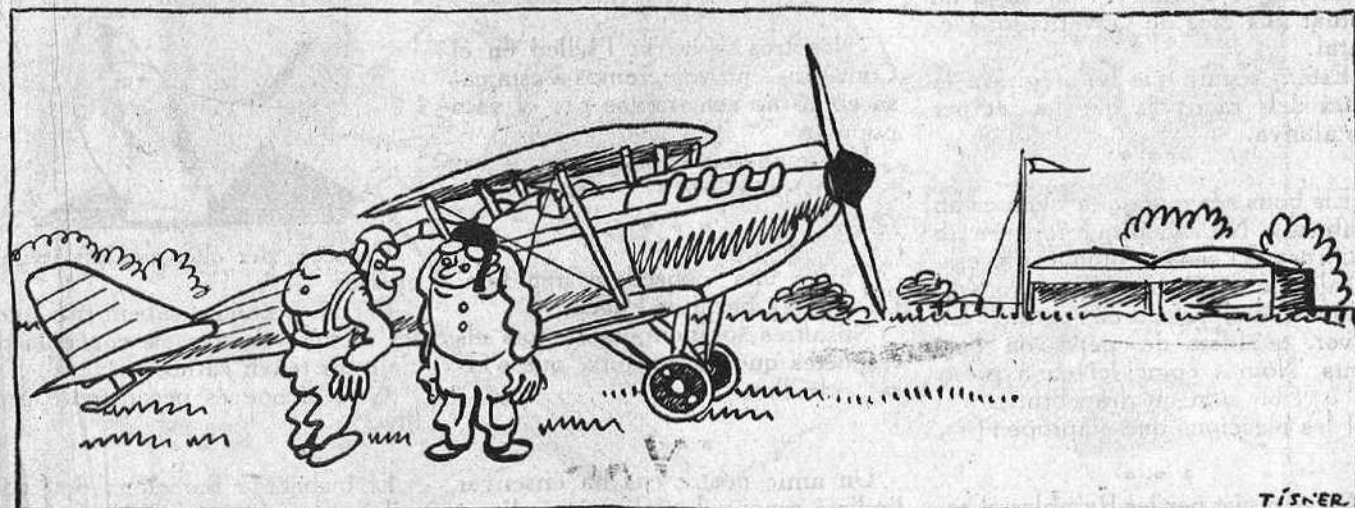
Molt senyor meu:

L'any passat, en un «esquellot» publicat en el vostre setmanari, es deixaven entreveure certes anoma-

lies en la marxa de la Federació del Teatre Amateur.

En el número de la setmana passada i sota el títol de «Desemmascarant un cínic» es tornava a parlar de la Federació Catalana de Teatre Amateur, de subvencions, i anunciàveu que ja explicaríeu on van a parar aquestes subvencions.

Com a *Soci fundador* de la Federació de Societats de Teatre Amateur i com a membre que he estat de la seva Junta, en els dos anys primers, i a l'objecte de salvar la meua responsabilitat per les derivacions que això pogués prendre, li he de fer present que l'any passat, fent-me eco d'uns rumors sobre l'existència d'unes subvencions de la Generalitat, vaig demanar el nomenament d'una comissió per a revisar uns comptes, a la qual cosa

—Ja ho veus: tan joves i som del temps de l'avió!

es va oposar el senyor Joan Fernàndez.

En vista d'això, jo no podia continuar a la Junta, ja que, d'existir les anomalies que es rumorejaven, me'n feia també responsable, i com que també se'm negava el dret d'exami-

nar l'estat de comptes, vaig decidir de separar-me de la direcció de la Federació, i de continuar, però, com a soci d'aquesta benemèrita Entitat, per a la qual sento el més gran efecte d'estimació.

La qual cosa em plau de fer-ho

constar, perquè sàpiga quina ha estat la meua actuació dintre la Federació.

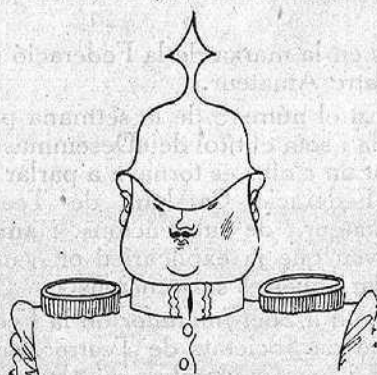
De vostè afectíssim segur servidor
q. e. l. m.,

(Signat) Lluís Maria Bransuela.»

croniqueta de la setmana

Segons «La Veu», les esquerres gaudeixen de massa llibertat.

Recordem a «La Veu» que Martínez Anido està en situació de disponible.

Cada dia els diaris parlen de Ramon Sales, el trist cabdill dels Sindicats Lliures de tan trista memòria.

Sobre això és el poble qui hi dirà la definitiva.

El senyor Duran i Ventosa ja ha actuat uns dies de Governador General.

Estem segurs que ho afegirà a la llista dels sacrificis que ha fet per Catalunya.

Els bons senyors de la Ceda estan atabalats. No saben què fer ni amb qui anar. El senyor Jaumar diu epidèmies de Gil Robles. El senyor Miserachs, malparla d'en Cirera. En Jover, qualifica de pepa en Torrens. Només coincideixen a posar cançons com un drap brut...

I les eleccions que s'apropen!

Havem vist per les Rambles el senyor Rahola.

Ningú no diria que ha estat ministre.

Es un home molt resistent.

Segons la Junta Municipal del Cens, es facilitarà carnet electoral a «aquelles persones que no apareguin en les llistes amb el nom i adreça que figuren en les instàncies».

En poques paraules: que ni com a document d'identitat no el podrem fer servir.

Se'l felicita, senyor Jover.

El per això va tenir tanta feina, la censura, per no deixar passar res que fes referència al famós carnet?

L'altre dia, a la Lliga, hi havia qui pronosticava que en Coll i Rodés seria un bon alcalde. «El nom s'ho porta. Recordeu en Coll i Pujol.»

I per què no, en Coll... aso?, diem nosaltres.

«Nosotros —va dir l'Ulled en el Consitori— no volveremos a esta casa como no sea traídos por el voto popular.»

Una manera elegant de dir que no pensen tornar-hi.

Tenim una consellera regidora. La senyora Serra de Pagès.

Nosaltres opinem, amb tots els respectes que ens mereix, que s'errora... de lloc.

Un amic nostre ens ha ensenyat l'edició espanyola del catàleg d'una fàbrica alemanya de paper. En

aquesta edició havem vist que s'anuncia el «Papel de Liga», manera errònia d'escriure «papel de lija».

Aquí, aquest paper de Liga, el coneixem ja fa temps.

I els podem assegurar que és un trist paper.

«Qui no tingui carnet, no votarà», —deia «La Veu»,— molt campanudament, dies passats.

«No serà necessari el carnet per a votar» —ha dit el senyor Escalas.

Ens agradaria de llegir, sobre aquesta pifia, algun comentari d'en Brunet.

El senyor Pic i Pon ha plegat un dels seus tres diaris. Li ha tocat de rebre «Renovación», que tirava 150 exemplars.

Però que consti que el «partido radical» és «eterno», segons el senyor Cortina.

Les monges de clausura tenen prohibit de retratar-se.

Es això, per elles, un pecat dels grossos.

Per altra banda, sabem que totes les monges de tots els convents de clausura tenen carnet electoral.

Això sí que és pecar sense profit...

El bisbat de Barcelona deu mig milió de pessetes a l'Ajuntament, d'impostos de tota mena.

S'ha manat apretar els contribuents morosos per tal d'intensificar els ingressos.

A cal bisbe, ens hi juguem un peix que no hi ha arribat cap papeleta d'apressament.

Si el senyor Escales ens volgués aclarir per quines raons són consellers, els senyors Ginesta, Dorca i Miralles, que no figuren a la llista de regidors suplents de la Lliga que van ésser elegits, li ho agrairíem.

Pura curiositat.

L'Alcalde de la Lliga i els regidors de la Lliga varen anar en corporació a fer un petonet a la mà del senyor Irurita.

Els jesuïtes confien que aviat els seran lliurats els edificis...

El nomenament del senyor Duelo per a la Comissaria de la policia catalana va sorprendre extraordinàriament... el senyor Martín Bàguenas.

Comprenem el «duelo». Allò de no poder fer treure banderes catalanes ha d'ésser molt trist!

¿Es cert que un ex-conseller municipal de la Ceda ha demanat per a reingressar a la Lliga?

¿Es cert que en el si de l'Institut de Sant Isidre hi ha maror, i que, al senyor Cirera, fa uns quants dies que li és an amargant l'existència?

Haurem d'anar a consultar una pitonissa.

El senyor Cambó es fica amb en Gil Robles, però encara no ha perdut l'esperança d'aliar-se amb ell.

El censura i a l'ensems el respalla. Fa veure que el combat, i l'afalaga... Fan tanta por les eleccions!

El senyor Cambó vol fer, com sempre, els dos clàssics papers. Però és més Ramoneta que allò altre.

A ca la Lliga, s'han fet juguesques que abans de tres setmanes en Ventosa i Calvell serà ministre del Govern Portela.

La fam fa somniar pa moltes vegades.

Ha estat a la Generalitat un tal senyor Villalonga.

Aquest nom ens sona i no podem recordar de què.

Ha estat a Barcelona M. Chiappe, ex-cap de Policia de París...

Coneixem el motiu del viatge. Es que vol admirar els coneixements polítics del senyor Duelo.

El saber no ocupa lloc.

Teló enlaire

TIVOLI

Ara resulta que al Tívoli anuncien un nou «ranxo».

Millor dit, al «ranxo», hi afegixen una miqueta més de xoriço, per treure-li aquell regust de pegamoid que el distingeix.

Bon profit.

PALACE

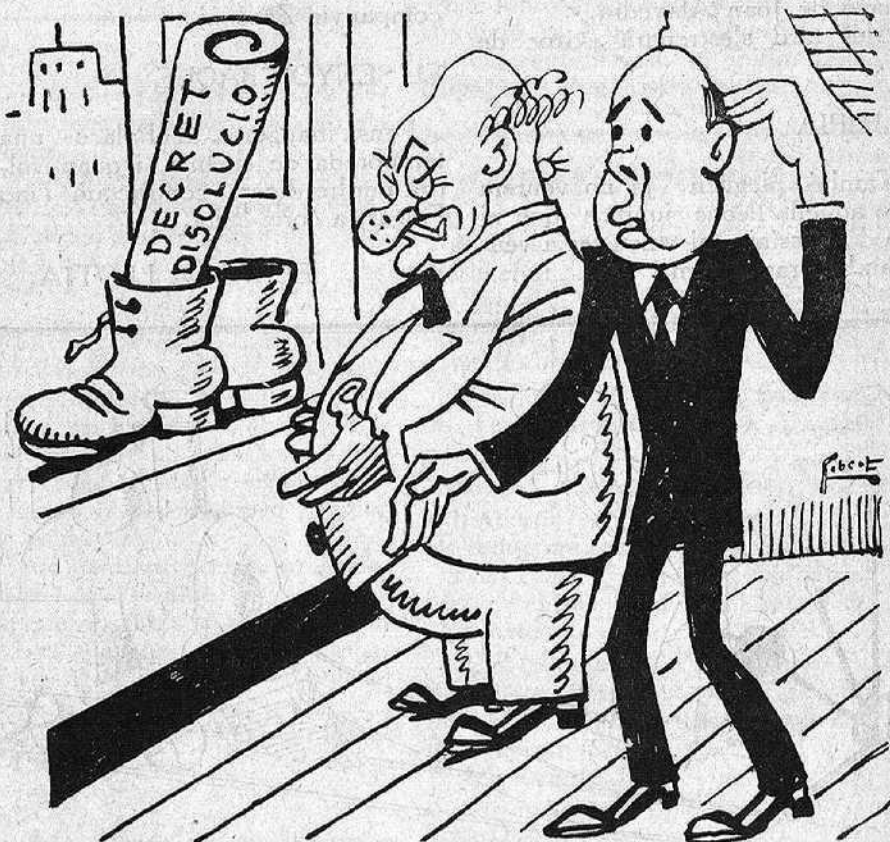
Margarida Xirgu se'n va del Palace, després de la seva brillant actuació.

Celebrarem que retorni aviat, encara que només sigui per establir el degut contrast entre ella i certes dames enamorades.

NOU

R. I. P., deia a la taquilla del Nou.

«La mesonera del llano» se'n torna al seu poble, perquè no s'ave amb els gustos del barcelonins.

—Tant que hem treballat perquè vinguessin els reis, i ens trobem això dintre la sabata

ROMEA

Una altra que guilla.

La Paulina Síngerman també ens ha cantat allò de «A la Habana me voy!».

En el mateix teatre debuta la companyia de «Fontalba», de Madrid.

L'obra de debut és d'en Marquina.

A la Paulina, li desitgem que, durant el viatge, no es maregi tant com ens ha marejat, a nosaltres.

ESPANYOL

Continua la ratxa de «fugues».

Els valencians, després d'afartar-nos d'arròs, se'n van a pair la paella segurament al «Victòria».

*Tengo tan malita nota
que al salir de una garita
me he de meter en la otra.*

Viva València, con honra!!

NOVETATS

Màlia, Mèlia, Mília, abans. Amàlia, Amèlia, Emília, més tard. Amelina, Ameliona i Aineliina, ja s'ha acabat.

Ara estrenen una obra de Hans Chlumberg, «El Blau del Cel», traducció de Joan Alavedra.

Més tard s'estrenarà «Groc de te».

OLIMPIA

També pleguen. Ja no veurem més aquells lleons jubilats que ni són d'Abissínia, ni tenen res a veure amb el ras Seyum.

PROJECTES SECRETS
DE LES EMPRESES

Vila-Daví.

Estrenar una obra de Casanovas. Bon cop de falç.

—Contractar el jove actor, galan jove, Guillem Acortegui, fill del malaguanyat actor del mateix nom.

D'aquest jove artista, en tenim impressions immillorables. Felicitem el senyor Daví i li aconsellem l'adopció, per al teatre, d'elements joves, que puguin esdevenir valors teatrals.

VICTORIA

Aquesta empresa, després de l'actuació dels valencians, vol fer debutar la companyia del pastor-poeta.

EN LLIMONA

Pensa inaugurar, al «Nou», la temporada de «líríc català». De primer actor, hi anirà Jaume Borràs.

ELS BURGAS

Continuaran explotant «Andalucía en Catalunya», i, per dissabte de Glòria, al ROMEA, debutarà la companyia Zacconi.

EL SENYOR BAQUE

Pensa inaugurar, al «Palace», una temporada de cinema, i quan voldrà perdre diners, contractarà Tino Folgar, a corre-cuita.

EL DE LA LLOTJA.

ESQUELLOTS

Encara que costi de creure, sembla que finalment ha arribat el desenllaç de la farsa tràgico-còmica coneguda pel segon bienni.

El primer bienni, el dels anys entusiastes, caigué per la candorositat i excessiva confiança dels republicans de bona fe i per la filtració a la República dels arribistes i dels aprofitats.

El segon bienni va néixer en l'oprobi, es mantingué amb sang i llàgrimes i ha mort ofegat en el llot.

Com que a la tercera va la vençuda, hem de suposar que arribarà la nostra, i cal fer els possibles perquè no ens puguin prendre mai més la República.

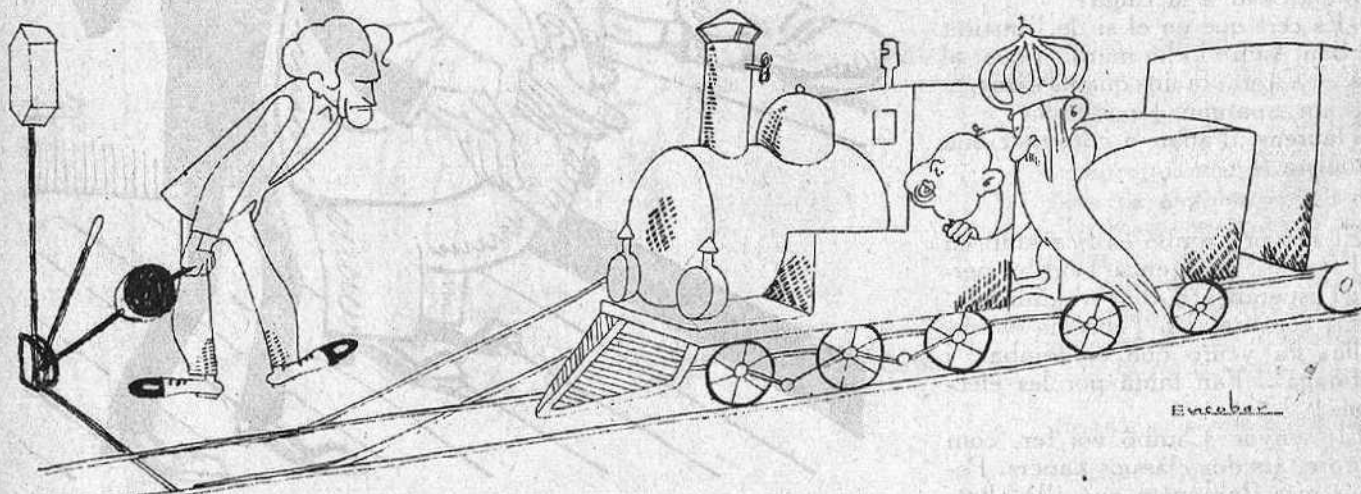
**

Diuen que la censura desapareixerà desseguida. Ho esperem amb candeletes. Caldrà que el públic sàpiga com s'ha exercit la censura. A benefici no precisament de la República ni dels republicans.

**

Sempre que a Catalunya passa quelcom de greu o de transcendent, surten a representar l'entremés de poca-solta o de la puerilitat més bonifàcia els qui, entre ells i a redós de llurs famílies, passen per intel·lectuals.

Ara alguns s'han empescat el joc de dic jo, digues tu i torne-m'hi, sobre la necessitat de polir el llenguatge en les polèmiques polítiques. Hi

—Ja podeu anar fent maniobres. Jo rai que tinc l'agulla!

—En Cambó ha dit que la Lliga guanyarà les properes eleccions.
—Això, ja em tranquil·litua. El seu do profètic no ha fallat mai.

ha algú que defensi la grolleria pel gust d'emprar-la?

Hi ha pitjor que una paraula grollera o mal sonant; és la punxada per l'espatlla o de biaix, la ironia mortificadora, la calúmnia deixada anar enlaire amb insinuacions malèvols, encara que tot això tan vil i repugnant vagi cobert amb el ropatge del ben dir.

Manuel Brunet, és el qui s'ha adherit a aquesta campanya del ben escriure, ell, que ha insultat i difamat tothom i que s'ha complagut a fer-ho quan la víctima s'ha trobat indefensa per a respondre a les glopades de verí d'aquest professional de la vilesa periodística.

L'oracle de la Lliga, senyor Cambó, va pronunciar un altre dels seus discursos a Badalona.

Entre moltes coses que va dir i que no l'acrediten pas de profund, genial ni tan sols de polític mitjà, i que ens perdonin els seus fanàtics, va afirmar una vegada més que la «Lliga» era un partit de centre-dre-

ta. Afegeix tot seguit que els catalanistes de l'esquerra no poden estar conformes amb aliances amb els marxistes.

Així, doncs, segons el senyor Cambó, els catalanistes han d'ésser de la crosta o deixar d'ésser-ne. ¿No és això?

En el seu discurs de Badalona, el senyor Cambó, després de tirar unes quantes floretes a l'anarquista de Terrassa, va dir que la «Lliga» havia de guanyar les eleccions i que per tal d'aconseguir-ho, tenia un secret que no podia descobrir per por de no esbravar-lo.

Es que compta, potser, amb l'anarquista de Terrassa, aquest anarquista que nosaltres també coneixem i que bo i enarborant la bandera negra i vermella, ha fet constantment el joc a les dretes?

Senyor Francisquet, que no tenim pa a l'ull i no badem!

La «Lliga» va afirmant les seves posicions. Ha nomenat gestor de Sanitat el senyor Felip Bertran i Güell,

fill del cèlebre Bertran i Mussitu, gran amic, admirador i col·laborador de Martínez Anido.

Cal dir que ni el pare ni el fill no han fet cap declaració en sentit republicà i que l'un i l'altre usen a tot drap aquell castellà tan especial que parlen els qui s'entesten a no emprar la llengua pròpia.

Un dels números més divertits del proper Carnestoltes, serà l'enterrament del Carnet electoral, que tants tips de riure i, ai las!, tants de diners, també, ens costa.

I ara que parlem de Carnestoltes, l'enterrament d'aquest personatge tindrà lloc enguany abans de la vigília del dimecres de cendra. Es celebrarà el 10 de febrer, que serà, també, diguin el que vulguin els calendaris, la Pasqua de Resurrecció de la República.

Hi ha qui diu que l'amnistia ha de comprendre tothom, ofensors i ofesos, perseguits i perseguidors, per tal de demostrar que la República és generosa. Ja hi tornem en aquests entendiments que tants disgustos ens costa i que tampoc no ens són agraïts?

En tot cas, passariem per tot a condició que no es salvés de la justícia republicana el pitjor dels culpables: Alexandre Lerroux.

CORRESPONDENCIA

Artur Colomer. — Ciutat. — Els publicarem.

Castanys. — Ciutat. — Tots els dilluns de 7 a 9 del vespre donem lliçons de dibuix.

Maruja. — Sí, en Martí Bas, com en Tísner també és solter i sense compromís.

Marge. — Ja esteu d'ullrea, ja.

Emiliano. — Sí; efectivament tots els redactors tenen rellotge.

Pic i Pon. — El proper dia 34 del corrent es celebren els funerals de «Renovación».

Alé. Lerroux. — El dia 16 de febrer el partit radical pujarà al patíbul. El dol es dona per acomiadat. (L'enterrament serà laïc.)

Anguera de Sojo. — A cada porc li arriba el seu Sant Martí. (Pitàgoras.)

Pic i Pon. — (Ultima hora.) ¿l el lloguer del Club Republicano, què?

—Sí, senyor; la defenso!